

Azərbaycan Texnologiya Universiteti: Dünən, bu gün və sabah...

Ulu öndər Heydər Əliyevin "Təhsil millətin gələcəyidir" kəlamı hər bir xalqın, hər bir dövlətin inkişafının məhz təhsildən keçdiyini, təhsilin inkişafının isə milli şüurdan asılı olduğunu göstərir. Azərbaycan dövlətçiliyinin müasir tarixinə adı əbədli həkk olunan nadir tarixi şəxsiyyət, fenomenal siyasətçi Heydər Əliyevin ölkəmizə rəhbərlik etdiyi illər ictimai, milli tərəqqi, milli oyanış və bu anlayışların kökündə duran təhsilin inkişafı dövrü kimi də qəbul edilə bilər. Məhz ümummilli liderin təşəbbüsü ilə bir sıra mühüm təhsil müəssisələri fəaliyyətə başlamışdır. Onlardan biri də Azərbaycan Texnologiya Universitetidir (ATU).

Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə müxtəlif dövrlərdə bu ali məktəblə bağlı üç qərar verilib. 1970-ci ildə Azərbaycan Politeknik İnstitutunun Kirovabad (Gəncə) filiali fəaliyyətə başlayıb. On il sonra, yeni 1980-ci ildə digər bir qərarla Azərbaycan Texnologiya İnstitutu təşkil olunub.

Ölkə Prezidentinin "Azərbaycan Respublikasında təhsil sisteminin təkmilləşdirilməsi haqqında" 13 iyun 2000-ci il tarixli Fərmanının icrasına əlaqədar isə Azərbaycan Texnologiya Universiteti yaradılıb.

Bu gün ali təhsil müəssisəsinin rektoru vəzifəsini icra edən Yaşar Əməröyün rəhbərliyi ilə yeni dövrə qədəm qoyan Azərbaycan Texnologiya Universitetinin kollektivi o hədəflərin mahiyyətini tam dərk edərək, onların reallığa çevrilməsi üçün var gücü ilə çalışır. Universitetin uğurlarına təkən verən hər bir əməkdaş anlayır ki, ali təhsil müəssisəsinin məsuliyyəti böyükdür və işdə tənqidi düşüncə, yaradıcı yanaşma, yeni ideyalar, məhsuldar, şəffaf, obyektiv iş, öz bəhrəsini vermiş beynəlxalq təcrübənin ümumlaşdırılması və milli dəyərlərlə vahidliyi, səmərəli əməkdaşlıq təbii edilməlidir.

Heç şübhəsiz, ölkəmizin dinamik inkişafında və bilik iqtisadiyyatının formalaşdırılmasında ali təhsilin mühüm rolu var. Sürətli dəyişikliklərin baş verdiyi hazırkı vaxtda məhz ali təhsil müxtəlif sahələrdə davamlı inkişafa təkən verən real qüvvə hesab edilir. Bu baxımdan universitetlərdə təhsil olunan ixtisasların zamanın tələblərinə cavab verə bilməsi olduqca vacibdir ki, bu məsələ Azərbaycan Texnologiya Universitetində diqqət mərkəzində saxlanılır.

Hazırda universitetdə Yüngül sənaye mühəndisliyi və dizayn, Maşın mü-

cad standartlarına uyğun təşkil və ona nəzarətin həyata keçirilməsi məqsədi ilə universitetdə Keyfiyyətin təminatı və audit şöbəsi fəaliyyət göstərir. Bu da tələbələrin dərəcə davamiyyətinə, nizam-intizam qaydalarına riayət edilməsinə, müəllimlərin məsuliyyətinin artırılmasına ciddi təsir göstərir. Dərslərin müasir interaktiv təlim metodları ilə, İKT-dən istifadə edilərək keçirilməsinə nail olunub.

Universitetdə tədris sahəsində ilk görülməli işlərdən biri dövlət standartlarına uyğun və əmək bazarının tələblərinə cavab verən ixtisaslar üzrə tədris planlarının yenilənməsi olub. Həmin

tədris planlarının artıq 2022-2023-cü tədris ilindən etibarən bakalavr səviyyəsində tətbiq olunmasına başlanılıb. Vahid Avropa Ali Təhsil Məkanının standartlarına inteqrasiya şəraitində universitetin fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun Avropa ali təhsil müəssisələrinin qabaqcıl təcrübəsi öyrənilərək tətbiq edilir.

təşkilinə ciddi hazırlıqlar görüldü. Yazılı və test üsulu ilə keçirilən imtahanların nəticələrinin operativ yoxlanılması məqsədilə kompüterlə yeni proqram yüklənib və qiş imtahan sessiyasında istifadəyə verilib. Nəzarət kameraları ilə təmin olunmuş auditoriyalar, test

Lənkəran Dövlət Universiteti və Mingəçevir Dövlət Universitetinin təşkilatçılığı ilə baş tutan "Heydər Əliyevin xilaskar qaydışı" mövzusunda elmi-nəzəri konfrans da keçirilən tədbirlər sırasındadır.

"Üzümçülüyün və Şərabçılığın İnkişafı" forumunda isə 3 universitet, 4 elmi-tədqiqat institutu, 4 mərkəz, 1 agentlik, 1 assosiasiya, 9 şərabçılıq müəssisəsi iştirak etdi. Forumun bundan sonra hər il keçirilməsi və miqyasının genişləndirilməsi də planlaşdırılıb.

2022-2023-cü tədris ili universitetdə ilk dəfə təşkil olunan kafedraların elmi-texniki yaradıcılıq fəaliyyəti məhsullarının sərəfisi ilə də əlamətdar olub. Sərgidə universitet kafedralarının elmi və texniki yaradıcılıq fəaliyyətinin məhsulları, fundamental və tətbiqi tədqiqatlar, o cümlədən texnoloji yeniliklər və innovasiyalar nümayiş etdirilib.

Azərbaycan Texnologiya Universitetinin elmi-tədqiqat fəaliyyətində əhəmiyyətli dərəcədə irəliləyiş göstəricilərdə öz əksini tapır. Belə ki, son bir ildə professor-müəllim heyətinin 90 fərdi çoxunun "Google Scholar" platformasında kabineti yaradılıb.

Tədris prosesində yeni yanaşmalar tətbiq etməyə hədəflənmiş təhsil üçün əməkdaşlıq vacibdir. Qərar ki, universitet rəhbərliyinin işə səmərəli və məhsuldar yanaşması ilə ötən dərslərdə Azərbaycan Texnologiya Universiteti ilə Azərbaycan Texniki Universiteti arasında ikitərəfli müqavilə imzalanıb. Bundan başqa, digər region universi-

tyetlərdə iştirak edən əməkdaşlar əldə etdikləri bilik və bacarıqları universitetdə digər həmkarları ilə bölüşürlər, programın verdiyi imkanlardan bütövlükdə ali təhsil ocağının müvəffəqiyyətlə yararlanmasına çalışırlar.

Azərbaycan Texnologiya Universiteti 2023-cü il ərzində bir sıra universitetlərlə ikili əməkdaşlıq memorandumu imzalayıb. Bundan əlavə, beynəlmilləşmə istiqamətində Polşanın Bialystok Texnologiya Universiteti ilə magistratura səviyyəsində "Nəqliyyat logistikası" ixtisası üzrə ilk ikili diplom programının reallaşdırılması üçün işlər yekunlaşmaqdadır. Digər ixtisaslar üzrə ikili diplom əməkdaşlığını genişləndirmək məqsədi ilə Macarıstan və Rumıniya ilə danışıqlar da aparılır.

Universitet Avropa Komissiyası tərəfindən maliyyələşdiriləcək daha bir layihədə tərəfdaş kimi iştirak imkanı qazanıb. Bu, "Azərbaycan universitetlərində yaşıl və davamlı global iqtisadi inkişaf: bərpa olunan enerji və iqlim dəyişikliyinə təsirin azaldılması" – REFRESH layihəsidir. REFRESH layihəsi tədris metodologiyalarını, tədris proqramlarını təkmilləşdirmək və hər bir tərəfdaş ali təhsil müəssisəsində pilot dərslərə başlamaq üçün təlim (ToT) proqramına müəllim heyətini cəlb etməklə universitetlərdə potensialı artırmaq məqsədi daşıyır.

Ötən tədris ilində universitet kollektivinin, tələbələrin sosial fəallığının artırılması da nəzərdən kənar qalmayıb. Ulu öndər Heydər Əliyevin 100 illiyinə

həndisliyi və logistika, Kimya və metallurgiya mühəndisliyi kimi kafedraları özündə birləşdirən Yüngül sənaye mühəndisliyi və logistika fakültəsi, Qida mühəndisliyi və ekspertiza, Ətraf mühitin mühafizəsi kafedralarından ibarət Qida mühəndisliyi fakültəsi, Avtomatika və informasiya texnologiyaları, Kompüter mühəndisliyi və telekommunikasiya, Ümumi və tətbiqi fizika, eləcə də Ümumi və tətbiqi riyaziyyat kafedralarından ibarət Avtomatika, telekommunikasiya və informatika fakültəsi, İqtisadiyyat, İdarəetmə, Turizm sənayesinin təşkilatı, İctimai elmlər və multikulturalizm, Xarici dillər kafedralarını özündə ehtiva edən İqtisadiyyat və idarəetmə fakültəsi fəaliyyət göstərir. 2022-2023-cü tədris ilində universitetin tarixində ən yüksək qəbul nəticələri qeydə alınıb. Bakalavr səviyyəsi üzrə qəbul 99 faiz, magistratura səviyyəsi üzrə qəbul isə 96 faiz olub. Halbuki, 2020-2021-ci tədris ilində bu göstəricilər müvafiq olaraq 69,1 və 82,8 faiz təşkil edib. 2021-2022-ci tədris ilində isə bakalavr səviyyəsi üzrə qəbul 69,2 faiz, magistratura səviyyəsi üzrə qəbul isə 94,7 faiz olub.

Hazırda universitetdə 3000-ə yaxını bakalavr, 400-dək magistr olmaqla, 3400 tələbə təhsil alır. Tələbələrə 15 nəfər elmlər doktoru, 9 nəfər professor, 1 nəfər professor-məsləhətçi, 82 nəfər fəlsəfə doktoru (onlardan 61 nəfəri dosent, 16 nəfəri dosent əvəzi və 5 nəfəri isə baş müəllimdir), 108 nəfər baş müəllim, 59 nəfər assistent və 14 nəfər müəllim təhsil verir. O cümlədən, 3 nəfər Əməkdar müəllim, 1 nəfər Əməkdar mühəndisdir. Tədris prosesinin yüksək səviyyədə, möv-

Hazırda ATU-da 20 ixtisas üzrə kadr hazırlığı aparılır. Bura əsasən texniki və texnoloji ixtisaslar aid olsa da, iqtisadiyyat və idarəetmə, turizm və ekologiya üzrə də ixtisaslı kadr hazırlığı həyata keçirilir. Növbəti 2023-2024-cü tədris ilindən başlayaraq universitetdə yeni "Elektrik və elektronika mühəndisliyi" ixtisası üzrə kadr hazırlığına da başlanılacaq. Yaxın gələcəkdə universitet əmək bazarının tələblərinə uyğun olaraq mövcud ixtisaslar üzrə mütəxəssis hazırlığının gücləndirilməsi ilə yanaşı, digər yeni ixtisasların açılmasını nəzərdə tutub.

Təhsildə aşıqarlıq, şəffaflıq və obyektivlik amilləri də universitet rəhbərliyinin xüsusi diqqətindədir. 2022-2023-cü tədris ilində universitetdə tələbələrin biliyinin düzgün, şəffaf qiymətləndirilməsi məqsədilə imtahanların

suallarının hazırlanaraq tələbələrə təqdim edilməsi, mütəmadi olaraq "açıq qapı" günlərinin keçirilməsi, imtahan sessiyaları dövründə mediaturun təşkilatı, valideynlər tərəfindən prosesin izlənməsi imtahanların şəffaflığının təmin edilməsinə imkan yaradıb.

Universitetdə son bir il ərzində struktur islahatları və optimallaşdırma işləri aparılıb. Belə ki, dövrün tələblərinə uyğun olaraq "Turizm sənayesinin təşkilatı" və "Ətraf mühitin mühafizəsi" kafedraları yaradılıb, "Marketing", "Məncement", "İnzibati idarəetmə və kommersiya" kafedralarının bazasında isə "İdarəetmə" və "İqtisadiyyat" kafedraları təşkil olunub.

ATU-da elmi fəaliyyətin səmərəli təşkilatı və həyata keçirilməsinə də xüsusi diqqət ayrılır. Universitetin rektoru vəzifəsini icra edən Yaşar Əməröyün rəhbərliyi ilə 2022-2023-cü tədris ilində ikisi elmi-praktiki, ikisi isə elmi-nəzəri olmaqla, 4 elmi konfrans və 1 forum keçirilib. Belə ki, universitetdə 13 universitetin, 3 elmi müəssisənin, 2 təşkilatın alim və tədqiqatçılarının iştirakı ilə 8 Noyabr – Zəfər Gününə həsr olunan

tədbiri olan Lənkəran Dövlət Universiteti və Mingəçevir Dövlət Universiteti ilə birlikdə üçtərəfli əməkdaşlıq müqaviləsinə imza atılıb. Tələbələrin nəzəri bilikləri ilə yanaşı, praktik biliklərini artırmaq üçün dövlət qurumları və sənaye müəssisələri ilə əlaqələr gücləndirilib. Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Dövlət Məşğulluq Agentliyi, Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi yanında Bərpa Olunan Enerji Mənbələri Dövlət Agentliyi, Azərbaycan Yərüstü Nəqliyyat Agentliyi, Türkiyənin "Galaxy Teksstil", "Gəncə Şərab-2" ASC, "Azqranata" MMC, "Savalan- ASPI Winery" MMC, "Şirvan şərabları" MMC və Qəbələ Konserv zavodu ilə müqavilələr imzalanıb. Son zamanlar universitetin imzaladığı müqavilələrdən biri də dünya səviyyəli şirkət olan "Huawei"dir. Hazırda universitet-sənaye əlaqələrinin qurulması üçün iş davam etdirilir.

Tədrisin və elmin keyfiyyəti üçün peşəkar yanaşma ilə beynəlmilləşmə də Azərbaycan Texnologiya Universitetinin prioritet istiqamətlərindən biridir. Universitet "Erasmus+" mübadilə proqramı çərçivəsində İspaniya, Almaniya, Rumıniya və Polşa daxil olmaqla, ümumilikdə Avropanın 7 ölkəsindən müxtəlif nüfuzlu universitetlərlə fəal əməkdaşlıq həyata keçirir. Son 1 il ərzində "Erasmus+" mübadilə proqramı çərçivəsində ATU-nun 10-a yaxın tələbəsi Avropanın universitetlərində 1 semestrlik təhsillərini davam etdirərək, geri qayıdıblar. İndiyədək mübadilə proqramı ilə xaricə göndərilmiş tələbələr, demək olar ki, hər biri təhsilini müvəffəqiyyətlə başa vurub. Həmçinin, müəllim heyətindən mübadilə proqra-

mə həsr olunmuş ağacəkmə aksiyası reallaşdırılıb. Ali məktəbin tarixində ilk dəfə olaraq 1000-ə yaxın tələbənin iştirakı ilə 2 fleşmob düzənlənib. Bunlardan biri Zəfər Gününə, digəri isə Heydər Əliyevin 100 illiyinə həsr edilib.

ATU son bir ildə idman sahəsində ciddi fəallıqla seçilib. Belə ki, ali təhsil müəssisəsi tərəfindən həm universitet-daxili, həm də şəhər səviyyəli bir çox tədbirlər təşkil olunub. Belə ki, tələbələrin iştirakı ilə Zəfər Gününə həsr olunmuş 6 idman növü üzrə Spartakiada keçirilib. Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Gününə həsr olunmuş futbol üzrə şəhər çempionatı baş tutub, Basketbol üzrə Gəncə şəhər liqası reallaşdı. Ümummilli lider Heydər Əliyevin 100 illiyinə həsr olunmuş 4 idman növü üzrə tələbə və əməkdaşlar arasında birincilik keçirilib. Məhz Azərbaycan Texnologiya Universitetinin təşkilatçılığı ilə 250 nəfərin iştirakı ilə ulu öndər Heydər Əliyevin 100 illiyinə həsr olunmuş şəhər miqyaslı marafon təşkil edildi.

Azərbaycanın ailələrdən olan tələbələrini ehtiyacları da diqqətdən kənar qalmayıb, onlara qayğı ilə yanaşıdır. 4 tələbəyə 300 manat, 50-dən artıq tələbəyə isə 50 manat məbləğində bircəməlik yardımlar edildi.

Təbii ki, sadalananlar bir tədris ilində əldə edilən nailiyyətlərin tam siyahısı deyil. Qarşıda Azərbaycan Texnologiya Universitetini mühüm öhdəliklər, böyük işlər, yeni ideyalar və onların reallaşdırılması, yeni məqsədlər, hədəflər, nəticələr gözləyir.

Səhifəni qəzetimizin
bölgə müxbiri
Hamlet QASIMOV hazırlayıb